

Beleidsplan Stichting “Nooit Gedacht” 2008-2018”

Bestuur Stichting Nooit Gedacht
Merselo, augustus 2008

Voorwoord.

Voor u ligt het beleidsplan dat is opgesteld voor molen “NOOIT GEDACHT” in Merselo. Dit beleidsplan heeft het ‘gezond’ houden van de molen als doel, niet alleen bouwtechnisch, maar ook financieel en maatschappelijk, zodat dit monument nog lang bepalend is voor het aanzicht en het karakter van het dorp Merselo.

Vanaf de restauratie, die in 1995 afgerond is, heeft het onderhoud zich beperkt tot enkele hoogstnoodzakelijke werkzaamheden. Met name de financiële beperkingen speelden hierbij een belangrijke rol. Vooral dankzij de bijdrage van een aantal vrijwilligers is het mogelijk geweest om een redelijke kwaliteit te handhaven. Inmiddels is er echter groot onderhoud van de molen noodzakelijk. Dat vraagt om werkzaamheden die behoorlijke kosten met zich mee brengen. Als we in staat zijn om deze werkzaamheden op redelijke termijn uit te laten voeren is onze molen “NOOIT GEDACHT” bouwkundig weer gezond voor de komende jaren. Eens te meer door het onderhoud meer planmatig aan te pakken.

Dat is een belangrijke reden om ook op het financiële vlak onze organisatie een nieuwe impuls te geven. We zijn weliswaar in staat geweest om inkomsten en uitgaven in de afgelopen jaren op elkaar af te stemmen, maar dat is binnen de gegeven omstandigheden niet eenvoudig geweest en per saldo bleef het onderhoud achter. Naast de onderhoudskosten blijven ook de vaste lasten van een dergelijk monument doorlopen en deze kosten stijgen jaarlijks. Subsidiestromen waren daarentegen slechts moeizaam in onze richting te leiden. Het is dan ook dankzij de inkomsten uit bezoekersbijdragen dat de inkomsten een enigszins stijgende lijn laten zien. In absolute zin is er desondanks sprake van een permanent tekort aan financiële middelen.

In dit beleidsplan hebben we de weg uitgestippeld die we in de komende jaren gaan bewandelen om ook op de langere termijn in voldoende financiële middelen te voorzien. Niet in de laatste plaats door tal van activiteiten rondom de molen te ontplooiën en die in de publieke belangstelling te brengen. Het is voor ons van groot belang, dat wil zeggen voor de molen én voor Merselo, om daarbij de aansluiting te zoeken bij de vele initiatieven op het gebied van toerisme en revitalisering van het cultureel erfgoed in Merselo en de regio.

Tenslotte is een belangrijk onderdeel van dit beleidsplan de professionalisering van het bestuur. Door het formeren van een deels nieuw bestuur, met enkele deskundige adviseurs en met ondersteunende werkgroepen, kunnen we de bestuurskracht genereren die nodig is.

Als we dit beleidsplan kunnen volgen zijn we er zeker van dat op alle onderdelen, bouwkundig, maatschappelijke betekenis en financieel de gezondheid van de molen afdoende gewaarborgd is.

We hebben er alle vertrouwen in dat het enthousiaste bestuur, de deskundige adviseurs, de gedreven werkgroepen en de nieuwe vrijwilligers in goede samenwerking, met allen die de molen in de voorgaande jaren trouw gesteund hebben, het gewenste resultaat zullen bereiken. En misschien nog wel meer dan dat! De nieuwe organisatie biedt daarvoor voldoende kracht, deskundigheid en flexibiliteit.

Samen zullen we ons -met nieuw elan- inzetten om molen 'NOOIT GEDACHT' draaiende te houden en te laten stralen in het prachtige Merselose landschap!

Namens Stichting Nooit Gedacht,

Johan Zegers, voorzitter.

Inhoudsopgave

Voorwoord

0. Samenvatting
1. Inleiding
2. Huidige situatie
3. Doelstelling
4. Koers
 - 4.1 Beheer
 - 4.2 Activiteiten
5. Nieuwe bestuursstructuur
 - 5.1 Opzet
 - 5.2 Bestuur
 - 5.3 Taakomschrijving bestuursleden
 - 5.4 Werkgroepen
 - 5.5 Financiën
6. Nadere uitwerking werkwijze
 - 6.1 Vanuit het bestuursperspectief
 - 6.2 Vanuit het werkgroeperspectief
 - 6.3 Vanuit het molenaarsperspectief
7. Richting en Route
 - 7.1 Lange termijn plan
 - 7.2 Korte termijn plan
8. Financiën

Bijlage 1: Samenstelling projectgroep

Bijlage 2: Samenstelling bestuur en werkgroepen

Bijlage 3: Onderhoudsplan en Activiteitenplan

Bijlage 4: Meerjarenbegroting

Bijlage 5: Modelcontract Vrijwillig Molenaar

0. Samenvatting

Ten behoeve van het planmatig oppakken van het beheer en onderhoud van de molen en deze weer een plaats geven in de Merselose samenleving is in het voorjaar van 2008 een werkgroep aan de slag gegaan voor het opstellen van een beleidsplan 2008-2018 voor de molen Nooit Gedacht in Merselo.

Aan de hand van de beschrijving van de bestaande situatie is geanalyseerd wat nodig is om de molen weer in goede staat van onderhoud te brengen en welke afspraken nodig zijn om een goede staat van onderhoud te borgen voor de lange termijn. Ook zijn daarbij de mogelijkheden verkend met betrekking tot het organiseren van diverse activiteiten om de molen weer de benodigde bekendheid en uitstraling te geven die deze verdient. Daardoor worden tevens betere voorwaarden gecreëerd om eigen financiële middelen te genereren.

Er zijn twee duidelijke doelstellingen geformuleerd, te weten, 1: het beheer van de molen en 2: het organiseren van activiteiten.

De bestaande bestuursstructuur is aangepast en er is gekozen voor een structuur met één bestuur waaronder 2 werkgroepen ressorteren. Het bestuur draagt eindverantwoordelijkheid. De werkgroepen (met weer daaronder naar behoefte taakgroepen) bereiden voor en voeren uit. Er is gekozen voor een duidelijke taakomschrijving van de diverse functies. De positie van de molenaars wordt vastgelegd middels een overeenkomst. Iedereen die betrokken is bij de molen weet waar deze af en aan is.

Om de uitvoering van hetgeen is afgesproken te borgen is gekozen voor een lange en een korte termijn planning. Deze plannen geven duidelijk de richting aan over wat er dient te gebeuren en er zijn controlemomenten die er op toe zien dat noodzakelijke handelingen ook uitgevoerd worden. Het bestuur ziet toe op toetsing en naleving daarvan en stelt waar nodig bij.

Alle activiteiten en financiën staan uitgebreid weergegeven in een tweetal bijlagen waarin een doorkijk wordt gegeven voor de komende 10 jaar.

Met dit beleidsplan gaat het bestuur actief aan de slag om alle aspecten die van belang zijn met betrekking tot de molen gestructureerd aan te pakken en kan overleg met andere partijen gaan plaatsvinden om de molen direct of indirect te steunen. Met name de uitvoering op korte termijn van het BRIM-onderhoudsplan en de bijdrage daarin van Provincie en Gemeente is van belang. Daarnaast zullen ook andere partijen gevraagd worden een bijdrage te leveren.

1. Inleiding

De molen Nooit Gedacht in Merselo (verder te noemen de molen) in Merselo valt sinds de restauratie midden jaren negentig onder de verantwoordelijkheid en het beheer van de Stichting "Nooit Gedacht". Deze stichting wordt geleid door een bestuur van 4 personen. Na de overname van de molen van de familie Michels begin jaren negentig is onder leiding van de Stichting de molen volledig gerestaureerd en in gebruik genomen en voor bezoekers regelmatig opengesteld. De molen wordt regelmatig gedraaid waarbij soms graan gemalen wordt.

Vanaf eind jaren negentig is het beheer en onderhoud door gebrek aan middelen en door de geringe belangstelling voor de molen steeds beperkter ter hand genomen. Vaste inkomsten uit het dorpsfeest in Merselo vielen door stopzetting daarvan weg en het is niet gelukt voldoende vervangende middelen te genereren. Noodzakelijke aanpassingen en het onderhoud aan de molen zijn daardoor onder druk komen te staan. Daardoor dreigt de molen steeds verder in verval te geraken en wordt de belangstelling voor bezichtiging ook steeds geringer.

De laatste jaren heeft de gemeente Venray incidenteel bijgesprongen om de ergste nood te lenigen om het hoogst noodzakelijke onderhoud te kunnen uitvoeren en de molen te kunnen blijven exploiteren. De mogelijkheden via Rijkssubsidies zijn recentelijk verkend en inmiddels opgepakt. Deze zogenaamde BRIM-subsidie is toegekend. Andere subsidiebronnen zijn verkend maar nog niet concreet. Om het plan van aanpak waarop de BRIM-subsidie is gebaseerd te kunnen uitvoeren is medewerking van Gemeente en Provincie noodzakelijk. Een complicerende factor is dat na indiening van het BRIM-plan de provincie voor 2008 een subsidiedrempel hanteert, waardoor de molenstichting geen aanspraak zou kunnen maken op een provinciale financiële bijdrage. Inmiddels is met de provincie overleg over een alternatief.

Om dit soort zaken allemaal goed op te kunnen pakken is een meer gestructureerde aanpak van het beheer en onderhoud van de molen gewenst en de daarbij benodigde fondsenwerving.

Het huidige bestuur van de stichting Nooit Gedacht bestaat uit Johan Zegers (voorzitter), Hans Claessens (penningmeester), Hans van Meijel en Harrie Michels. Het bestuur is verantwoordelijk voor het totale beheer en onderhoud van de molen. Ook dragen zij zorg voor de financiën van de molen. De molenaars zijn Helma Michels en Lambert Michels (samen met enkele hulpkrachten).

Genoodzaakt door bovenstaande ontwikkelingen heeft het bestuur daarom in het voorjaar van 2008 besloten om een beleidsplan op te stellen waarin alle zaken met betrekking tot het beheer en onderhoud van de molen en de geldverwerving aan een nadere analyse onderworpen worden. Ook de bestuursstructuur stond daarbij open voor vernieuwing.

In maart 2008 is een workshop georganiseerd waarin een aantal betrokkenen ideeën hebben ontwikkeld om met nieuw elan het beheer van de molen op te pakken. Vervolgens is een projectgroep met daarin betrokkenen bij de molen vanuit diverse disciplines ingesteld die aan de slag is gegaan om het beheer en onderhoud van de molen structureel vorm te geven. Tevens werd aandacht besteed aan de maatschappelijke context van de molen en werden ideeën gegenereerd om te komen tot een aantal activiteiten om de molen onder de aandacht van een breed publiek te brengen. Middels een aantal bijeenkomsten is gewerkt aan de opstelling van een nieuwe visie. Voor de samenstelling van deze projectgroep wordt verwezen naar bijlage 1. Het bestuur was bij deze bijeenkomsten aanwezig en heeft waar nodig een bijdrage geleverd.

De uitkomst van de werkzaamheden van de projectgroep is dit beleidsplan. Het beschrijft de nieuwe aanpak met betrekking tot het instandhouden van de molen en tevens deze daarbij een maatschappelijke plek te geven door het organiseren en op touw zetten van een groot aantal nader uit te werken activiteiten. Onderdeel van dit plan is een volledige en sluitende meerjarenbegroting op basis waarvan subsidieverstrekkingen en sponsors hun bijdragen kunnen baseren. Tenslotte is een nieuwe bestuursstructuur ook onderdeel van dit plan.

2. Huidige situatie

Tot op dit moment is er geen sprake geweest van een planmatige en structurele aanpak van het beheer en onderhoud van de molen. Ook voor wat betreft de activiteiten rondom de molen en het belichten van de maatschappelijke meerwaarde daarvan voor Merselo en omgeving, zijn nagenoeg geen acties met een structureel karakter ondernomen. Alleen de minimale handelingen om de molen in stand te houden worden uitgevoerd. Maar ook dat is de laatste jaren onder druk komen te staan waardoor het ontstaan van een neerwaartse spiraal dreigt.

Een beleidsplan met daarin een visie op de toekomst en een financiële meerjarenraming ontbreekt. Ook zijn er geen jaarlijkse actieplannen en geen evaluatiemomenten om de status van de molen te beoordelen. Er worden geen begrotingen en (financiële) jaarverslagen opgesteld. In zijn algemeenheid is er een zeer beperkte verslaglegging en een beperkt archief van relevante stukken van de molen zelf of het bestuur. Er worden nog nauwelijks gelden op structurele basis verworven om de molen in stand te houden. Wel is in 2008 voor het eerst een Brim-subsidie voor onderhoud van de molen aangevraagd. Deze regeling bestaat nog niet zo lang voor het in stand houden van molens en biedt nieuwe kansen om gelden te verwerven. De aanvraag is zoals hiervoor al genoemd, gehonoreerd, maar vraagt ook al om een aanpassing vanwege voortschrijdend inzicht over de onderhoudsstatus én vanwege het subsidiebeleid van de provincie voor 2008.

Er zijn vanuit Merselo enkele begunstigers maar dit betreft slechts een zeer gering bedrag. Er is geen sponsor- of donateurbeleid voor de molen. Na de renovatie van de molen begin jaren negentig verkeerde de Stichting in de relatief luxe positie dat men beschikte over een nagenoeg “nieuwe” molen die betrekkelijk weinig onderhoud vroeg. Destijds is nagelaten om een meerjaren onderhoudsprogramma op te stellen en is er ook niet nagedacht om middels activiteiten of andere instrumenten meerjarig een sluitende exploitatie op te stellen. Er werd teveel geleund op inkomsten uit een bestaand dorpsfeest maar deze zijn komen te vervallen na stopzetting daarvan.

De aanwezige molenaars laten de molen heel geregeld draaien. Bezoekersgroepen worden op ad hoc basis ontvangen en de molen wordt naar behoefte bij bijzondere gelegenheden opengesteld. De molen heeft geen eigen website en beschikt over beperkt eigen foldermateriaal. Ook hier ontbreekt een planmatige aanpak en er bestaat geen PR-beleid.

Het huidige bestuur komt op onregelmatige basis bij elkaar om de lopende zaken te behartigen en een aantal activiteiten uit te voeren. De samenstelling van het bestuur is al geruime tijd ongewijzigd en een goede taakverdeling daarin ontbreekt. Er is geen rooster van aftreden. Er zijn wel statuten van de Stichting beschikbaar, maar die zijn gedateerd en behoeven aanpassing.

In de afgelopen jaren is steeds meer de noodzaak gebleken om een professionaliseringslag te maken. Door hetgeen in dit beleidsplan -met het daarbij behorende globale onderhouds- en

activiteitenplan en de meerjarenbegroting- wordt voorgesteld, kan op korte termijn deze professionaliseringsslag gemaakt worden.

3. Doelstelling

Het doel van de stichting is het behoud van de molen.

Dit in twee betekenissen:

1. In stand houden van het gebouw en de directe omgeving: beheer.
2. Maatschappelijk betekenis geven. Dat wil zeggen de belangstelling voor de molen stimuleren en draagvlak voor het in stand houden creëren: activiteiten.

Beheer en activiteiten zijn de twee invalshoeken voor het beleidsplan van de molen. Langs deze twee invalshoeken worden alle relevante aspecten aan een nadere analyse t.o.v. de huidige situatie onderworpen. Op basis daarvan wordt de doelstelling vertaald naar een toekomstgericht, concreet en uitvoerbaar plan. Dat wordt in het volgende hoofdstuk verder uitgewerkt.

In het traject naar een meer professionele besturing zal de bestaande notariële akte inzake de Stichting “Nooit Gedacht” van 28 juli 1987 worden geactualiseerd en - indien nodig - worden aangepast op de vernieuwde doelstelling en werkwijze. Daarmee wordt de nieuwe situatie ook juridisch geformaliseerd. Het nieuwe bestuur en de daaraan gerelateerde werkgroepen kunnen echter alvast aan het werk op basis van dit beleidsplan.

Het doel van dit beleidsplan is om de nieuw geformuleerde doelen en werkwijze en de nieuwe bestuursstructuur vast te leggen en te gebruiken als leidraad voor de komende jaren. In dit beleidsplan zijn tevens bijlagen opgenomen met daarin de geplande activiteiten en de meerjarenbegroting. Met dit beleidsplan en de uitvoering daarvan kunnen bovenstaande doelen bewerkstelligd worden.

4. Koers

De doelstellingen op het tweetal beleidsvelden zoals genoemd in het vorige hoofdstuk (beheer en activiteiten) zullen op de hierna beschreven wijze gerealiseerd gaan worden.

4.1 Beheer

Binnen beheer staan centraal:

- de staat van onderhoud van het binnenwerk,
- de staat van onderhoud van het buitenwerk,
- de veiligheid van de molen
- en een verzorgde directe omgeving en inpassing.

Wat zijn de globale opgaven?

- Een lange termijn onderhoudsplan maken (10 jaar) o.b.v. een gewenst kwaliteitsniveau en lange termijn financieringsplanning maken, dat periodiek (bijvoorbeeld jaarlijks) wordt bijgesteld en door het bestuur wordt vastgesteld.
- Jaarlijks een concreet onderhouds- en financieel jaarplan maken dat door het bestuur wordt vastgesteld; daarin is ook een voorziening voor niet gepland onderhoud opgenomen en eventueel voornemens voor incidentele maatregelen (bijv. ergens hekjes plaatsen); ook zijn daarin kosten voor de exploitatie opgenomen zoals verzekeringen, energie, telefoon, e.d.
- De financiering vindt voornamelijk plaats door subsidieverstrekking (BRIM, elke 6 jaar) en het bestuurslid dat 'de instandhouding van de molen (beheer)' in portefeuille heeft stelt een subsidieaanvraag op die door het bestuur wordt vastgesteld; daarna wordt het bij de verschillende overheden ingediend; de overige financiering vindt plaats uit andere opbrengsten van de molenstichting en het bestuur stelt jaarlijks vast welk bedrag aan onderhoud besteed wordt.
- Het bestuurslid dat 'de instandhouding van de molen (beheer)' in portefeuille heeft is namens het bestuur bevoegd om opdrachten te verstrekken aan molenmaker, aannemers e.d. binnen de kaders van het vastgestelde jaarplan, gemaximeerd tot een bedrag van 250,- euro (bij hogere bedragen tekent bijvoorbeeld de penningmeester van het bestuur mee);
- Er gaan waar mogelijk en verantwoord is, vrijwilligers ingeschakeld worden om concrete werkzaamheden uit te voeren uit oogpunt van kostenbesparing en uit oogpunt van binding van de bevolking aan de molen.

In bijlage 3 staan deze beheer-activiteiten opgenomen.

4.2 Activiteiten

Bij activiteiten staan centraal:

Het vergroten van de publieke belangstelling voor de molen,

- zodat méér mensen méér over de molen te weten komen (de werking, de functie, de historie, de techniek, enz.),
- zodat meer mensen zich ‘verbonden’ voelen aan de doelstellingen van de molenstichting en een financiële bijdrage gaan leveren.

Wat zijn de globale opgaven?

- Het ontwikkelen en uitvoeren van diverse publieksgerichte activiteiten.
 - vanuit historische, recreatieve, culturele en educatieve invalshoeken,
 - door zowel activiteiten te ontplooiën als molenstichting afzonderlijk, maar ook door aan te sluiten bij activiteiten van de samenwerkingsverbanden waarin de molen gaat participeren.
- Actief individuele burgers (gezinnen, toeristen, enz.), scholen, verenigingen en het bedrijfsleven gaan bereiken.
- Het bestuurslid dat belast is met de portefeuille ‘activiteiten’ draagt zorg voor een inhoudelijk en financieel plan voor de lange termijn, dat periodiek (bijv. elk jaar) bijgesteld wordt, alsmede voor een concreet jaarplan;
- Voor de publieksactiviteiten wordt zo nodig gebruik gemaakt van subsidiemogelijkheden.
- De publieksactiviteiten moeten in principe geld opleveren zodat er financiële ruimte ontstaat voor de in stand houding van de molen en voor investeringen in de toekomst.
- Er moet een PR en communicatieplan worden opgesteld en uitgevoerd (bijvoorbeeld websitebeheer).
- Er worden vrijwilligers geworven. Waarschijnlijk zijn er veel mensen uit de omgeving die betrokken willen worden bij de molen.

In bijlage 3 staan deze activiteiten opgenomen.

5. Nieuwe bestuursstructuur

5.1 Opzet

Een nieuwe opzet voor het bestuur en voor de mensen die betrokken zijn bij de molen is dringend nodig. In de huidige situatie liggen alle taken en verantwoordelijkheden bij het bestuur en is de rol van alle andere betrokkenen niet duidelijk gedefinieerd. In de nieuwe opzet worden hierover duidelijke afspraken gemaakt.

Er zullen in de nieuwe situatie formeel twee niveau's van besluitvorming worden ingesteld.

- a. Het bestuur gaat over strategische keuzes met betrekking tot de molen en neemt besluiten daarover. Het bestuur draagt de volledige eindverantwoordelijkheid in alle opzichten en over alle facetten.
- b. Onder het bestuur komt een tweetal werkgroepen, te weten: beheer en activiteiten.
 - i. Beheer: is verantwoordelijk voor alles wat met het onderhoud en het (fysiek) in stand houden van de molen te maken heeft.
 - ii. Activiteiten: hieronder vallen het openstellen van de molen, het organiseren van evenementen, sponsorwerving, PR en communicatie, etc.De werkgroepen maken de plannen en zorgen voor de voorwaarden zodat zaken ook daadwerkelijk uitgevoerd kunnen worden. De uitvoering vindt plaats door taakgroepen (vrijwilligers), die onder de werkgroepen vallen en die voor een groot deel voor daadwerkelijke uitvoering zorgdragen en naar behoefte kunnen worden ingesteld. De werkgroepen leggen via de verantwoordelijke bestuursleden verantwoording af bij het bestuur.

5.2 Bestuur

Alle besluiten lopen via het bestuur. Het bestuur komt minimaal 4x per jaar bij elkaar.

Het bestuur bestaat uit:

0. Voorzitter
1. Secretaris (tevens PR)
2. Penningmeester (financieel deskundig)
3. Voorzitter van de werkgroep beheer
4. Voorzitter van de werkgroep activiteiten
5. Adviseur(s); nader in te vullen

Bestuursleden worden voor 4 jaar aangesteld en kunnen daarna voor maximaal 2 x 4 jaar herbenoemd worden. Het rooster van aftreden wordt door het bestuur opgesteld. De voorzitter wordt door het bestuur gekozen.

5.3 Taakomschrijving bestuursleden

Ad 1: De voorzitter heeft geen specifieke opdracht, maar is belast met de algehele coördinatie van de taken van het gehele bestuur en ziet toe op de voortgang en controle daarop. De voorzitter stimuleert en activeert alle betrokkenen bij de molen, is het boegbeeld naar buiten toe en beschikt over een breed maatschappelijk netwerk. De voorzitter stuurt aan de hand van het beleidsplan en bewaakt de grote lijn. De voorzitter zit vergaderingen voor en beschikt over voldoende overzicht om waar nodig sturend en verbindend op te treden.

Ad 2: De secretaris is verantwoordelijk voor alle administratieve taken in het bestuur en draagt zorg voor de verslaglegging (vergaderingen/jaarverslagen) en alle correspondentie naar buiten toe en/of coördineert deze. Tevens is de secretaris verantwoordelijk voor stroomlijning van de uitingen naar buiten (PR) en voor de strategische contacten bijvoorbeeld met de gemeentelijke overheid en met grote sponsors. De secretaris heeft ook een ondersteunende rol bij het indienen van subsidieaanvragen.

Ad 3: De penningmeester is eindverantwoordelijk voor het financiële beheer van de stichting. Deze stelt de begrotingen van de stichting op en draagt zorg voor de jaarrekening en ziet toe op een correcte naleving van de gemaakte afspraken en van de financiële wet- en regelgeving. De penningmeester draagt zorg voor de kwaliteit van de subsidieaanvragen en coördineert deze.

Ad 4: Het bestuurslid met de portefeuille beheer is tevens de voorzitter van de werkgroep beheer. Dit bestuurslid heeft affiniteit en kennis met betrekking tot de onderwerpen die onder deze werkgroep vallen, zoals bouwkundige - en onderhoudszaken. Dit bestuurslid stuurt de werkgroep beheer in alle facetten aan. Het leiding geven aan de werkgroep beheer vraagt om stimulerende, bindende en sturende eigenschappen. Deze persoon is de schakel tussen de werkgroep en het bestuur en verwoordt de ideeën en signalen van de werkgroep in het bestuur en vice versa.

Ad 5: Het bestuurslid met de portefeuille activiteiten is voorzitter van de werkgroep activiteiten en stuurt deze werkgroep in alle facetten aan. Dit bestuurslid heeft affiniteit en kennis van zaken met betrekking tot de onderwerpen die onder deze werkgroep vallen, zoals het organiseren van publieksgerichte activiteiten en evenementen. Het leiding geven aan de werkgroep activiteiten vraagt eveneens om stimulerende, bindende en sturende eigenschappen. Deze persoon is de schakel tussen de werkgroep en het bestuur en verwoordt de ideeën en signalen van de werkgroep in het bestuur en vice versa.

Ad 6: Naar behoefte kunnen voor de rol van adviseur één of meerdere personen worden aangezocht door het bestuur. Dit kan voor specifieke taken zijn of voor advisering in algemene zin. Het doel is om het bestuur waar nodig (tijdelijk) te ondersteunen en te versterken.

Afhankelijk van de behoefte en de actuele thema's van dat moment, kan een bepaald profiel gewenst zijn, bijvoorbeeld het hebben van een relevant netwerk. Adviseurs worden niet ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en hebben geen formeel stemrecht.

Een der adviseurs zal altijd de molenaar zijn vanwege zijn/haar specifieke kennis van de molen. De molenaar is naast adviseur van het bestuur ook adviseur van de werkgroepen 'beheer' en 'activiteiten'.

Alle taken en activiteiten zoals die normaal tot het takenpakket van een bestuur behoren zullen door het bestuur worden opgepakt. Dat betreft naast het minimaal 4x per jaar houden van een bestuursvergadering in elk geval ook het opstellen van jaarplannen en begrotingen en verslaglegging over deze aspecten.

In bijlage 2 is de samenstelling van het nieuwe bestuur opgenomen. Omdat in de nieuwe structuur er nogal wat gaat veranderen is ervoor gekozen om tot 1 oktober 2008 te werken met een interimbestuur. Op deze wijze kan het nieuwe bestuur zich inwerken en kunnen de lopende zaken gewoon doorgaan. Na een relatief korte opstartperiode kan het nieuwe bestuur de nieuwe werkwijze en samenstelling evalueren. In oktober kan de definitieve vaststelling worden doorgevoerd. De voorzitter van de werkgroep activiteiten heeft aangegeven deze functie slechts tijdelijk te willen vervullen.

Het bestuur organiseert jaarlijks in het voorjaar een bijeenkomst, bij voorkeur in of rond de molen, waarvoor alle betrokkenen (bestuur, werkgroepen, vrijwilligers, betrokkenen, etc.) worden uitgenodigd. In deze bijeenkomst wordt verslag gedaan over de uitgevoerde activiteiten en het gevoerde financiële beheer in het voorgaande jaar. Het bespreken van het jaarverslag (inhoudelijk en financieel) is daarbij zeer wenselijk. Op deze manier wordt op een open en transparante manier inhoud gegeven aan het geven van verantwoording over het gevoerde beleid. Dit vergroot de betrokkenheid van de mensen en de omgeving bij de molen.

5.5 Werkgroepen

De twee werkgroepen voeren het jaarplan uit dat ze zelf hebben opgesteld en dat door het bestuur is vastgesteld. De werkgroepen rapporteren via de werkgroepvoorzitters rechtstreeks aan het bestuur. Het bestuur ziet toe op de geldstromen en controleert deze via de penningmeester. Er moeten afspraken gemaakt worden tot op welke hoogte de werkgroepen gemachtigd zijn zelfstandig zaken uit te voeren en betalingen te doen.

De samenstelling van de werkgroepen valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur. Er zijn geen voorwaarden gesteld aan de samenstelling daarvan. Naar behoefte kan deze in overleg met het bestuur worden ingevuld en/of uitgebreid. De voorzitter van de werkgroep is verantwoordelijk van de werkzaamheden van de werkgroep en stuurt deze aan.

In de loop der tijd ontstaan er een aantal taakgroepen, bestaande uit vrijwilligers die concrete uitvoerende taken op zich nemen. De samenstelling van de taakgroepen valt onder de verantwoordelijkheid van de werkgroepen. Ook daar zijn geen voorwaarden gesteld aan de samenstelling. Via de taakgroepen lopen geen geldstromen.

5.5 Financiën

De werkgroepen werken met aan hun toegewezen budgetten aan de hand van tevoren opgestelde begrotingen. Het bestuur ziet toe op een deugdelijk financieel beleid. Beide werkgroepen kunnen met de middelen die hun ter beschikking staan de gewenste acties uitvoeren. Waar nodig kan het bestuur besluiten om gelden tussen de werkgroepen over te hevelen.

Naast een rekeningcourant-voorziening beschikt het bestuur over een spaarrekening. Hierop worden de reserves en voorzieningen geplaatst. Al naar gelang de situatie het toestaat worden hierop gelden geboekt die later weer ingezet kunnen worden voor, door het bestuur vastgestelde, uitgaven. Na afloop van ieder kalenderjaar wordt een financieel jaarverslag opgesteld wat door het bestuur wordt vastgesteld.

6. Nadere uitwerking werkwijze

6.1 Vanuit het bestuursperspectief

De werkwijze bouwt voort op de in hoofdstuk 5 voorgestelde bestuursstructuur die grofweg bestaat uit een klein en capabel bestuur dat een kaderstellende rol heeft. Dat wil zeggen dat het bestuur de inhoudelijke en de daaruit afgeleide financiële richting bepaalt en de daarmee samenhangende strategische besluiten neemt.

Het nemen van strategische beslissingen betekent dat het bestuur verantwoordelijk is voor het meerjaren onderhoudsplan, het onderhoudsjaarplan, het meerjaren activiteitenplan, het activiteitenjaarplan, alsmede de daaraan gerelateerd financiële plannen en eventueel investeringsplannen (denk in de toekomst aan pakhuis of aan investeringen in een groot evenement).

Het bestuur draagt dus de eindverantwoordelijkheid voor het beleid en voor de financiën. Maar ook heeft het bestuur een nadrukkelijke verantwoordelijkheid in de PR. Alle uitingen naar buiten en contacten met bedrijven en overheden dienen eenduidig plaats te vinden. Dat gebeurt primair door de werkgroepen, maar één van de bestuursleden treedt op als regisseur en is direct of indirect bij publicaties en contacten naar buiten betrokken.

6.2 Vanuit het werkgroeperspectief

De stichting kent twee gemotiveerde werkgroepen onder leiding van één van de bestuursleden. Deze werkgroepen hebben de taak concrete plannen te maken en deze na goedkeuring door het bestuur uit te voeren. Eén werkgroep houdt zich bezig met de fysieke in stand houding van de molen i.c. het beheer en de exploitatie. De andere werkgroep houdt zich bezig met de activiteiten om de molen onder de publieke belangstelling te brengen.

Beide werkgroepen hebben een beperkt autonome financiële positie. Het bestuur bepaalt echter de financiële keuzes, op basis van afwegingen van voorstellen vanuit beide werkgroepen. Maar de werkgroepen hebben wel de ruimte om binnen de door het bestuur vastgestelde plannen (tot een bepaald bedrag, afhankelijk van de omvang en aard van de begroting) uitgaven te doen, zodat de voortgang van acties vlot kan verlopen.

De werkgroepen stellen de inhoudelijke en financiële plannen op en voeren deze na goedkeuring door het bestuur uit. De werkgroepen zijn eigenlijk de echte 'werkers' binnen de stichting. Zij werken ideeën uit, zetten die om in plannen, zoeken financieringsmogelijkheden en voeren de plannen na goedkeuring door het bestuur en binnen de daarbij gegeven randvoorwaarden uit.

Werkgroep beheer

De werkgroep “beheer en exploitatie molen”, is een kleine werkgroep met een relatief overzichtelijke doelstelling. Namelijk het maken van lange termijn- en jaarlijkse onderhoudsplannen, het verzorgen van de 6-jaarlijkse BRIM-aanvraag en er voor zorgen dat de afgesproken onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd gaan worden, zo mogelijk voor een deel door vrijwilligers.

Werkgroep activiteiten

De werkgroep “publieksactiviteiten molen” heeft daarentegen een grote verscheidenheid aan taken die nog in hoge mate ontwikkeld moeten worden, dat wil zeggen dat ideeën verder uitgewerkt moeten worden en vertaald naar plannen en financiële begroting. Daarom is het belangrijk dat deze werkgroep met taakgroepen gaat werken.

Vooralsnog wordt aan de volgende thema's en taakgroepen gedacht:

a. *Molen open voor publiek*

Opdracht: de molen draait geregeld, maalt graan en is dan open voor publiek en er wordt o.a. op bescheiden schaal meel verkocht.

b. *Molen in de omgeving*

Opdracht: de molen heeft een plek binnen andere ‘verbanden’; in elk geval binnen cultuurhistorische verbanden als de Schaapscompagnie i.o., 't Raokeliezer en toeristische verbanden als fietsroutes e.d.

c. *Molen evenementen*

Opdracht: het opzetten van jaarlijks evenementen, o.a. gekoppeld aan het thema ‘wind’ en gericht op genereren van inkomsten.

d. *Molen-vrienden*

Opdracht: de molen onder belangstelling brengen van particulieren, waarbij ook nadrukkelijk het verwerven van inkomsten nagestreefd wordt.

e. *Molen-sponsors*

Opdracht: bedrijven benaderen die financiële bijdragen willen leveren voor de molen en de activiteiten. Daarvoor moet nog een strategie bedacht worden.

f. *Communicatie*

Opdracht: het opzetten en uitvoeren van een PR-plan

g. *Overig*

Zoals genoemd zal aansluiting gezocht dienen te worden bij een groot aantal ontwikkelingen die in Merselo op stapel staan, ook op gebied van natuur en toerisme. Interessant zijn de ideeën over de bouw van een informatiecentrum als onderdeel van de Schaapskooi, omdat het tegen de molen gelegen pakhuis een ideale locatie daarvoor is. De kansen moeten benut worden om door een integrale benadering meerwaarde voor de molen te verkrijgen.

Tot slot zal in overleg met de gemeente Venray de verkeersveiligheid rondom de molen (inclusief parkeren) verbeterd moeten worden. De discussie over het pakhuis is daarbij cruciaal.

6.3 Vanuit het molenaarsperspectief

De molenaars zijn aangesteld door het bestuur. Om de wederzijdse rechten en plichten vast te leggen wordt daarbij een 'overeenkomst vrijwillig molenaar' volgens het model van het Gilde van Vrijwillig Molenaars gesloten (zie bijlage 5).

De molenaars hebben met beide werkgroepen contacten. In de praktijk lopen die contacten zoveel mogelijk met de voor de werkgroepen verantwoordelijke bestuursleden. Contacten met 'beheer' gaan over en weer over de technische staat van de molen en contacten met 'activiteiten' gaan vooral over afstemmen van ideeën om publiek te boeien, om haalbaarheid van ideeën af te stemmen en om concrete plannings af te stemmen.

7. Richting en Route (spoorboekje)

Bij de planvorming is het wenselijk onderscheid te maken in plannen voor de lange termijn (5 tot 10 jaar) en de korte termijn (1 jaar). Hierna wordt dit verder uitgewerkt.

7.1. Lange termijn plan

Het bestuur stelt dit plan vast aan de hand van gestelde doelen en de meerjarenvisie en draagt zorg voor uitvoering daarvan. Het bestuur toetst jaarlijks de voortgang van het lange termijn plan en stelt waar nodig de planning bij. Als afgeleide van het lange termijnplan wordt ieder jaar een jaarplan opgesteld. In dit plan staan de geplande activiteiten voor het komende jaar met daaraan gekoppeld een begroting.

Waar staan we over 5 jaar?

- a) De molen is weer 'bij' qua achterstallig onderhoud en dat is betaald.
- b) De molen is minstens één- of twee dagdelen per week open en er is een bescheiden aanbod aan passende producten te koop.
- c) Er is een goed werkend sponsor- en vriendenbeleid dat voldoende middelen genereert, in relatie tot de inspanningen die daarvoor nodig zijn.
- d) Er is jaarlijks een groot evenement dat voldoende geld oplevert, in relatie tot de inspanningen die daarvoor nodig zijn.
- e) De activiteiten in en rond de molen zijn maximaal afgestemd met de andere culturele en/of historische initiatieven in de regio en leveren per saldo extra financiën op.
- f) Met betrekking tot de inbedding van de molen in diverse cultuurhistorische en toeristische ontwikkelingen in Merselo (Venray) zijn concrete stappen gezet. In de uitvoering wordt al praktisch samengewerkt en in de planvorming worden continue ideeën verder uitgewerkt. Denk daarbij aan opname in de wandelpaden, Schaapskooi en informatiecentrum, Rooyse Schans, Volmolen, etc.
- g) Vernieuwing van het pakhuis is of wordt gerealiseerd. Dit in samenhang met diverse andere plannen in de omgeving van de molen.
- h) Er is een grote groep vrijwilligers actief betrokken bij de activiteiten.

7.2 Korte termijn plan

Het bestuur moet dit beleidsplan op zo kort mogelijke termijn vaststellen. Tevens moet het bestuur ervoor zorg dragen dat vanaf 2009 telkens jaarplannen worden opgesteld.

In de startfase van de ‘molenstichting nieuwe stijl’ moet heel veel werk verzet gaan worden. Het interimbestuur zal dit in eerste instantie oppakken.

Stichting “Nooit Gedacht”

- Besluiten over de toekomstige bestuursstructuur aan de hand beleidsplan. (streefdatum gereed **zomer 2008**).
- De statuten worden geactualiseerd en het gewijzigde bestuur en de werkgroepen worden officieel geïnstalleerd. De rollen binnen het bestuur worden verdeeld en er is een werkwijze met elkaar afgesproken (streefdatum gereed: **september 2008**)
- Goedkeuren beleidsplan en meerjarenbegroting door nieuw bestuur (streefdatum gereed: **september 2008**)

Werkgroep “beheer”

- Zo snel mogelijk onderhoudswerkzaamheden (laten) starten; dat betekent voorfinanciering voor eigen bijdrage regelen (streefdatum gereed: **1 oktober 2008**).
- Aanvullende subsidies aanvragen :
 - o BRIM-aanvraag uitbreiden i.v.m. provinciaal beleid (streefdatum gereed: **1 september 2008**)
 - o N.a.v. gewijzigde BRIM-aanvraag provinciale en gemeentelijke subsidie aanvragen (streefdatum gereed: **1 oktober 2008**)
 - o Zonodig aanvullende subsidie vragen aan gemeente, o.b.v. voornemens voor de toekomst zoals beschreven in dit beleidsplan (streefdatum gereed: **1 oktober 2008**)
- Opdracht verstrekken aan molenmaker / schilder voor meest urgent onderhoud (streefdatum: **najaar 2008**)
- Lange termijn onderhoudsplan maken en onderhoudsplanning 2009, inclusief begrotingen. Besluitvorming door bestuur van de molenstichting (streefdatum besluitvorming: **begin september 2008**).

Werkgroep “activiteiten”

- Er wordt een sponsorbeleid voor bedrijven en een vriendenbeleid voor particulieren bedacht (streefdatum gereed: **1 september 2008**).
- NB: Afhankelijk van uitkomst aanpassing BRIM-subsidie en goedkeuring nog aan te vragen subsidie en afhankelijk van de cash flow situatie (mogelijke voorfinanciering) kan het nodig zijn om tegelijkertijd ca. 5.000 euro met spoed binnen te halen. Anders gaat het onderhoud nog verder achterlopen. (streefdatum gereed: **1 oktober 2008**).
- Er wordt kennis gemaakt met de samenwerkingspartners (Raokeliezer, Dorpsraad, Rooyse Schans, de Marke) en de mogelijkheden voor samenwerking worden besproken (streefdatum gereed: **1 oktober 2008**).
- Er wordt een bijeenkomst georganiseerd van een zogenaamde ‘cie van aanbeveling’ om daarmee het draagvlak van de bevolking van Merselo en omgeving, van de lokale politiek en eventueel van bedrijven, te vergroten en om verzekerd te zijn van voldoende binding en contacten. (streefdatum 1ste bijeenkomst: **oktober 2008**)
- Er worden ideeën ontwikkeld voor een groot jaarlijks evenement en een globale opzet wordt gemaakt (streefdatum gereed: **1 december 2008**); de streefdatum voor het eerste evenement is mei 2009.
- Er wordt een globaal meerjaren activiteitenplan 2009-2013 opgesteld en een concreet jaarplan 2009, inclusief de bijbehorende begrotingen. Besluitvorming door bestuur van de molenstichting (streefdatum besluitvorming: **september 2008**). In 2008 wordt daarop al geanticipeerd door enkele kleinschalige evenementen te organiseren in het najaar.

8. Financiën

Er is bij het beheer en onderhoud van de molen en het uitvoeren van activiteiten een aantal kostenposten te onderscheiden. Deze kostenposten zijn op basis van ervaringen uit het verleden zo goed mogelijk ingeschat. Tevens is er een eerste opzet gemaakt voor kosten met betrekking tot het organiseren van activiteiten.

Daarnaast is er een aantal inkomstenbronnen. Tot op heden waren dat voornamelijk subsidies, maar in de toekomst zal ook fors worden ingezet om zelf gelden te genereren. Met onderhavig beleidsplan wordt daartoe een aanzet gegeven. Op basis van deze cijfers is het mogelijk een meerjaren begroting op te stellen. Daarvoor wordt verwezen naar bijlage 4.

Kosten beheer:

De eerste jaren zal vooral een inhaalslag gemaakt moeten worden om het achterstallige onderhoud van de molen ongedaan te maken. Met de BRIM-subsidie moet dit mogelijk zijn. Cruciaal daarbij is de bijdrage van de Provincie Limburg en de gemeente Venray. Nadat het onderhoud van de molen up-to-date is kan met een jaarlijks vast bedrag worden volstaan. (zie bijlage 4)
Daarnaast zijn er diverse kostenposten voor nutsvoorzieningen, verzekeringen, contributies e.d.

Opbrengsten activiteiten:

Er zullen de komende jaren diverse activiteiten ontwikkeld worden, verwoord in een Activiteitenplan (zie bijlage 3). In eerste instantie zal het vooral gaan om de bekendheid van de molen te vergroten door het ontwikkelen van een website, foldermateriaal en free publicity. Tevens zal gewerkt worden aan een actieprogramma om donateurs, vrienden en sponsors bij de molen te betrekken. Op termijn moet dit leiden tot een structurele inkomstenpost (zie bijlage 4). Dit saldo zal worden ingezet bij het beheer van de molen.

Samenvattend: streven naar een sluitende exploitatie

Op termijn wordt ingezet op een sluitende exploitatie. Alleen voor het groot onderhoud wordt een beroep gedaan op subsidiegelden. In de beginjaren zijn extra gelden nodig om de ambities uit het beleidsplan in gang te zetten en waar te maken.

Bijlage 1:

Samenstelling Projectgroep (periode januari –juli 2008):

Johan Zegers (voorzitter bestuur)

Hans Claessens (bestuurslid)

Hans van Meijel (bestuurslid)

Harrie Michels (bestuurslid)

Gerard de Baaij (De Baaij Advies / De Marke Venray)

Jan Loonen (ambassadeur)

Henk Wismans (Dorpsraad Merselo)

Teja Michels

Helma Michels (molenaar)

Marlies Michels

Lambert Michels (molenaar)

Bijlage 2: Samenstelling bestuur en werkgroepen

Bestuur (interim tot oktober 2008):

Johan Zegers : voorzitter
Pieter Weerts : secretaris
Hans Claessens : penningmeester
Gerrit Kateman : voorzitter werkgroep beheer
Teja Michels : voorzitter werkgroep activiteiten
Jacques Ritz : adviseur
Jan Loonen : adviseur
Helma Michels : adviseur

Werkgroep Beheer:

Gerrit Kateman : voorzitter
Hans van Meijel : lid
Harrie Michels : lid
Lambert Michels : lid (Lambert heeft aangegeven zich voorlopig te beperken tot molenaar)
Helma Michels : adviseur

Werkgroep Activiteiten:

Teja Michels : voorzitter
Reina Faber : lid
Joep Pubben : lid
Kitty Janssen : lid
Coby Weerts : lid
Helma Michels : adviseur

Bijlage 3

3.a Onderhoudsplan

Zie hiervoor het separate document: **'PIPplan merselo 2008-2013 gewijzigde BRIM'**

3.b Activiteitenplan

Zie hiervoor het separate document: **'Activiteitenplan molen Nooit Gedacht Merselo 27082008'**

Bijlage 4

Meerjarenbegroting 2009-2019.

Zie hiervoor de separate documenten: **'meerjarenbegroting beheer molen 29082008'**

en **'meerjarenbegroting activiteiten molen 29082008'**

Bijlage 5

Zie hiervoor het separate document: **'Modelcontract Vrijwillig Molenaar'**